

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prokura jako forma zastoupení podnikatele

Úprava jednání podnikatele patří mezi základní věci, které právo ve vztahu k podnikateli upravuje. Podnikatel sám mnohdy nejedná osobně, může pověřit osobu jinou, aby za něj jednala. Prokura patří mezi základní instituty, jež slouží k zastoupení jednání podnikatele. Tento příspěvek vymezí především právní úpravu prokury, její subjekty, vznik, zánik a jednotlivé druhy prokury, a podepisování se prokuristy. Práce vychází z aktuálních právních předpisů a judikatury českých soudů.

Vymezení prokury

Podnikatel vstupuje při své činnosti do právních vztahů pomocí právních úkonů. Tyto úkony může činit buď samostatně nebo v zastoupení prostřednictvím jiné osoby. Právní úprava jednání podnikatele je obsažena nejen v zákoně č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ObchZ"), ale i v zákoně č. [40/1960](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ObčZ"). Vlastním samostatným jednáním podnikatele se rozumí v případě fyzické osoby její osobní jednání. V případě právnické osoby činí "právnická osoba své právní úkony prostřednictvím statutárního orgánu." [1] Jestli podnikatel nejedná sám, pak se jedná o jednání zástupců. Takovými zástupci dle ObchZ mohou být "vedoucí organizačních složek podniku dle § 13, odst. 3 ObchZ, osoby, které jsou při provozu pověřeni určitou činností a současně zmocněni ke všem úkonům, ke kterým při této činnosti dochází dle § 15 ObchZ, ti, jejichž jednání v provozovně podnikatele zavazuje za podmínek uvedených v § 16 ObchZ, a zejména prokuristé. [2] Prokura je zvláštním druhem plné moci, a jako takové jí bude věnována pozornost.

Právní úprava prokury

Prokura je institut typický pro obchodní právo. Je primárně upravena v § 14 ObchZ. Od přijetí ObchZ se institut významně nevyvíjel. Ode dne účinnosti zákona došlo k několika desítkám novelizací zákona, přičemž pouze několik z nich se dotklo explicitně ustanovení o prokuře. Předně je třeba říci, že byl doplněn § 14 o odstavce 7, který se týká stavu prokury po smrti podnikatele.

Jak jsem již zmínil, podstata prokury je upravena zejména v § 14 ObchZ. Související skutečnosti jsou regulovány i v dalších paragrafech ObchZ, například v § 125 odst. 2 ObchZ. Pokud nejsou některé právní vztahy týkající se prokury upraveny ObchZ, bude se postupovat dle ustanovení § 1 odst. 2 ObchZ, dle něhož se vztahy budou řídit zejména obecným předpisem soukromého práva, tj. občanským zákoníkem. V případě absence speciální úpravy se použije především § 22 a násl. ObčZ. Prokura se zapisuje do obchodního rejstříku, a tento proces stanoví zákon číslo 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "OSŘ").

Subjekty ujednání o prokury

Vzniku prokury předchází dohoda o prokuře. Zákon nevymezuje formu tohoto ujednání. Již jsou však vymezeny její subjekty. § 14 odst. 1 ObchZ stanoví, že prokuru může udělit pouze podnikatel. Podnikatelem se rozumí dle § 2 ObchZ:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů
- d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Korigujícím činitelem je požadavek, aby byl podnikatel zapsán v obchodním rejstříku. Podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku tedy prokuru udělit nemůže. Je lhostejné, zda je podnikatel zapsán v obchodním rejstříku obligatorně nebo zda je podnikatel zapsán na základě své žádosti, čili fakultativně.[3] "Dosud nezapsaný podnikatel by sice udělit prokuru mohl, ale ta by se stala účinnou až ode dne zapsání do obchodního rejstříku." [4]

U právnických osob - podnikatelů jsou dispoice s prokurou zásadně v moci statutárních orgánů. Výjimkou je společnost s ručením omezeným, kde udělení a odnětí závisí nikoli na jednatelem jako statutárním zástupci, ale na valné hromadě v souladu s § 125 odst. 2 ObchZ.[5]

Druhým subjektem ujednání je prokurista. Prokuristou může být v souladu s § 14, odst. 1 ObchZ pouze fyzická osoba. Na prokuristu se nevztahují žádná bližší kritéria stanovená ObchZ. Podnikatel sice může za prokuristu ustanovit svého zaměstnance, ale prokuristou se může stát i osoba, která není s podnikatelem v pracovněprávním poměru. Platí však obecně § 22 odst. 2 ObčZ, který kogentně určuje, že zastupcem nemůže být ten, kdo sám není způsobilý k právnímu úkonu. Bude se tedy jednat o osobu plně způsobilou k právním úkonům. Výkladem § 14 odst 5 ObchZ lze dospět k závěru, že prokurista musí být gramotný, jelikož jmenovaný paragraf odkazuje na podepsání se.[6] Nestanoví se však požadavek dosažení určitého věku, státní příslušnosti, vzdělání či bezúhonnosti.

Vznik prokury

Vznik prokury vyžaduje její písemné udělení. Písemnému udělení prokury časově předchází uzavření dohody o plné moci, "kde již písemná forma není požadována." [7] Je třeba připomenout obecné ustanovení § 31 odst. 4 ObčZ, v němž je určeno, že právní úkon musí být učiněn v písemné formě také tehdy, netýká-li se určitého úkonu. Jak bude řečeno i níže, prokura se netýká specificky jen určitého úkonu, zahrnuje i zmocnění pro provádění úkonů, jež mohou vyžadovat písemnou formu, z čehož vyplývá požadavek písemnosti dohody o plné moci.[8]

Listina o udělení prokury musí naplňovat podmínky určitosti. Musí vést dostatečně k identifikaci prokuristy i podnikatele. Dle § 14 odst. 5 ObchZ je prokura účinná od zapsání do obchodního rejstříku. zápis tak nemá ohlašovací ale konstitutivní povahu.

Zápis prokury do obchodního rejstříku se řídí předpisy OSŘ, kdy samotné řízení upravuje §200a - §200de OSŘ. Návrh musí obsahovat i obecné náležitosti s ohledem na § 42 odst 4 a 79 OSŘ . Ač k návrhu na zapsání nemusí být přiložen podpisový vzor prokuristy, často tomu tak bývá.[9] Jak již bylo zmíněno výše, s ohledem na konstitutivní povahu zápisu, nabude účinnost udělení prokury ze strany dosud nezapsaného podnikatele až účinností jeho zápisu.

Řízení o zapsání prokury do obchodního rejstříku se zahajuje výlučně na návrh, který je třeba podat u obecně příslušného soudu osoby, které se zápis týká. Věcně příslušný v prvním stupni je vždy krajský soud. Novelizací z roku 2005 se důsledněji aplikuje registrační princip, a od 1.1.2007 je možné zahájit rejstříkové řízení při splnění podmínek dle § 33 odst. 2 ObchZ i podáním v elektronické formě. Zápis soud provede ke dni uvedenému v návrhu dle § 200da odst. 6 OSŘ, nejdříve však ke dni provedení. Provedením zápisu a jeho zveřejněním je úzce spojena i zásada materiální a formální publicity obchodního rejstříku.[10]

Pozitivní stránka materiální publicity značí, že okamžikem zveřejnění jsou skutečnosti o prukure, jenž jsou zapsané do obchodního rejstříku účinné vůči každému dle § 29 odst 2 ObchZ. Negativní stránka materiální publicity znamená, že podnikatel dle § 29 odst 1 ObchZ nemůže namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti.

Druhy prokury

Prokuru je možné rozlišovat dle různých hledisek, tento příspěvek zmíní jen ta rozlišení, která mají význam v praxi.

Z dikce ustanovení § 14 odst. 2 vyplývá, že prokura neobsahuje ze zákona oprávnění prokuristy zatěžovat a zcizovat nemovitosti. Nemovitosti jsou dle § 119 odst. 2 ObčZ pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem, pčičemž od účinnosti zákona 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony, se za nemovitosti považují byty či nebytové prostory nebo rozestavěné byty nebo nebytové prostory jako jednotky. Zcizením se má na mysli především darování, směna či prodej. Zatížením "právní úkon směřující k omezení vlastnického práva." [11] Dle toho, zda prokura zahrnuje toto oprávnění či nikoli, lze rozlišovat na prokuru prostou čili základní nebo prokuru rozšířenou. [12] Prokura základní oprávnění zcizovat a zatěžovat nemovitosti nezahrnuje, prokura rozšířená jej obsahuje. U prokury rozšířené je ovšem nutné tak explicitně stanovit.

Jestliže se prokura uděluje více osobám, je možné rozlišit prokuru na individuální a kolektivní, a to v závislosti na tom, zda mohou prokuristé jednat samostatně či nikoli. V případě individuální prokury je oprávněn prokurista jednat samostatně, v případě kolektivní prokury je třeba souhlasu dvou, více či všech prokuristů. Na tomto místě je třeba poznamenat, že již při zápisu prokury je třeba uvést dle § 14 odst. 4 ObchZ způsob jednání u kolektivní prokury, jelikož by jinak nebyl naplněn požadavek určitosti. ObchZ totiž sám neupravuje podpůrně způsob jednání více zástupců jako ObčZ v 31 odst. 3.

Profesor Eliáš je toho názoru, že nelze udělit tzv. prokuru smíšenou, kdy jeden prokurista může jednat samostatně a druhý prokurista pouze se souhlasem prvního prokuristy. Považuje však za možné, aby byla udělena prokura jak individuální, tak kolektivní. [13]

Rozsah prokury

Prokura, jak již bylo zmíněno, je zvláštním druhem plné moci, jenž je upravena ObchZ. Specifikem prokury je skutečnost, že její rozsah je vymezen přímo zákonem. ObčZ nestanoví rozsah plné moci.

Z dikce § 14 ObchZ je možné vyvodit pozitivní a negativní vymezení rozsahu prokury. Pozitivní vymezení je dáno § 14 odst. 1 ObchZ, kdy se stanoví, že prokurista je oprávněn ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku. Prokura zmocňuje i k těm úkonům, ke kterým by se jinak vyžadovala zvláštní plná moc. Logickým výkladem a contrario lze jednoduše dospět k závěru, že prokurista není oprávněn k úkonům, které se netýkají provozu, což budou například úkony dotýkající se osobního majetku podnikatele. Konkrétní vymezení záleží na všech okolnostech případu. Profesor Bejček uvádí, že "mimo oprávnění prokuristy jsou úkony, které provoz podniku znemožňují nebo vylučují, jako je prodej nebo nájem podniku, vložení podniku jako nepeněžitého vkladu do jiné obchodní společnosti ap." [14] S tímto názorem se lze ztotožnit, neboť se jedná o činnost směřující proti chodu samotného podniku a jiný výklad by byl v rozporu se smyslem daného ustanovení.

Negativně lze vymezit zákonný rozsah prokury tak, že prokurista nemůže činit úkony směřující k zatížení nebo zcizení nemovitostí podnikatele. Jestliže dojde k výslovnému zmocnění ke zcizení a

zatížení nemovitostí, je to třeba uvést v písemném udělení prokury. Tato skutečnost by měla být zapsána v obchodním rejstříku, jelikož se prokurista vůči třetím osobám osvědčuje výpisem z obchodního rejstříku.

V Komentáři k obchodnímu zákoníku se objevuje názor, že "není vyloučeno, aby oprávnění zcizovat nebo zatěžovat bylo určitým způsobem omezeno." [15] Uvádí se příkladmo omezení vymezené peněžní částkou či způsobem zcizení. Literatura se shoduje, že jiná omezení než jaká vyplývají z dikce § 14 ObchZ by nebyla platná, a pak by bylo možné uvažovat o udělení plné moci dle ObčZ. Stejný přístup se vztahuje i na rozšíření prokury nad rámec ustanovení § 14 ObchZ, tím, že by například prokura obsahovala i nakládání s osobním majetkem podnikatele.

Specifická omezení nastupují dnem smrti podnikatele, jenž prokuru udělil, o čemž bude pojednáno v následující kapitole.

Jednání a podepisování prokuristy

Prokurista jedná v rámci svého oprávnění zásadně neomezeně. [16] Pokud je prokura udělena více osobám, vyplývá z druhu prokury, zda je ve svých úkonech prokurista omezen sdělením souhlasu jiného, resp. všech prokuristů, či nikoli. V případě individuální prokury má prokurista širší volnost, neboť nejsou jeho právní úkony týkající se provozu podniku podmíněny souhlasem někoho jiného.

Z ustanovení § 14 odst. 3 ObchZ sice vyplývá, že prokurista může být omezen vnitřními pokyny, ty však nemají žádné právní účinky vůči třetím osobám. Vůči třetí osobě nejsou pokyny zmocnitele účinné, a to i kdyby o nich věděla. Naproti tomu stanoví ObčZ u plné moci odlišné pojetí, když určuje v § 32 odst. 2, že pokyny nemají právních účinků, jen pokud o nich třetí osoba nevěděla. Porušení pokynů však má význam vzhledem k podnikateli, jelikož může zakládat odpovědnost za škodu za předpokladu, že vznikla právě porušením vnitřních pokynů. Nezbyvá než dodat, že vnitřní pokyny jsou taková sdělení vůči prokuristovi, která nejsou obsažena v písemném udělení prokury. Omezující ujednání stanovená v udělení o prokure by totiž jinak měla za následek neplatnost prokury.

Smrtí podnikatele, jenž prokuru udělil, nastupují specifická omezení prokuristy. S účinností od 1.1.2005 byl novelizačním zákonem č. 554/2004 doplněn § 14 ObchZ o sedmý odstavec, který zmíněné limitace zavádí. Po smrti podnikatele může prokurista, jehož prokura nabyla účinnosti od 1.1.2005, činit jen takové úkony týkající se provozu, které nepřesahují rámec obvyklého hospodaření. Úkony, které rámec obvyklého hospodaření přesahují je možné činit jen se souhlasem dědiců a se svolením soudu. Novelizace uvádí právní řád do logického a smyslového souladu s §175r odst. 1 OSŘ, kde se stanoví, že dědici mohou činit úkony přesahující rámec obvyklého hospodaření jen se svolením soudu, a s § 175r odst. 2 OSŘ, kde je určeno, že správce dědictví může činit zmíněné úkony jen se souhlasem soudu a dědiců. Posouzení co přesahuje rámec obvyklého hospodaření stanoví praxe s ohledem na hospodářské a jiné poměry. Souhlas se uděluje usnesením příslušného soudu. Pokud by se jednalo o rozšířenou prokuru a úkon by se týkal zcizení nebo zatížení nemovitosti, bylo by usnesení soudu jednou z podmínek, které musí být naplněny, aby byl vklad povolen dle § 5 odst. 1 písm. g) a odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů. [17] Na závěr je třeba poznamenat, že v případě smrti podnikatele je prokurista z dikce § 14 odst. 7 ObchZ povinnen osobně podat návrh na omezení prokury na úkony spadající do rámce běžného hospodaření.

Prokurista musí být při učinění právních úkonů řádně podepsán, aby bylo bezpochybně zřejmé, že jedná jako prokurista. Z § 14 odst 5 ObchZ vyplývá, že se prokurista podepisuje tím způsobem, že k firmě podnikatele, za kterého jedná připojí dodatek označující prokuru a svůj podpis. Dodatek může mít různou formu, nejčastěji však půjde o následující slovní vyjádření: prokurista, in procura, per

procuram nebo zkratky Ppa, p.. Rozsudek Vrchního soudu v Praze, 5 Cmo 308/94, publikovaný v Soudních rozhledech, 1996, č. 4, s. 88 an., stanovil, že součástí podpisu prokuristy je vždy doložka prokuristy. Bez této doložky se nejedná o podpis prokuristy, přičemž nestačí skutečnost, že prokurista je řádně zapsán do obchodního rejstříku.

Odpovědnost prokuristy v oblasti soukromého práva

Prokurista může odpovídat za své vadně vykonané právní úkony v soukromém právu jak podnikateli, jenž mu prokuru udělil, tak třetím osobám vůči kterým úkon směřuje. Bude záležet v jakém postavení je prokurista vůči podnikateli. Jestliže je prokurista v pracovněprávním vztahu k podnikateli, vztahují se na něj předpisy o pracovněprávní odpovědnosti za škodu. Pozornost však bude věnována základním vztahům odpovědnosti za škodu vyplývající z občanského a obchodního práva.

"Pokud je prokurista členem družstva, určí se jeho odpovědnost podle stanov družstva." [18] Jestliže je prokurista společníkem či členem obchodní společnosti, jeho odpovědnost bude vymezena společenskou smlouvou. Prokurista, jenž jedná na základě jiné smlouvy odpovídá dle obecných ustanovení o odpovědnosti. [19]

Jak již bylo řečeno, prokurista může být omezen ve svých úkonech vnitřními pokyny mu dané podnikatelem. Porušení těchto pokynů nemá vůči třetím osobám následky, nicméně prokurista je za porušení odpovědný podnikateli podle obecných předpisů o odpovědnosti za vzniklou škodu.

Jestliže prokurista překročí svá oprávnění v prokuře, vztahuje se na jeho právní úkony ustanovení ObčZ. Prokurista může překročit zákonný rozsah buď tím, že činí právní úkony, které se provozu netýkají, nebo zatěžuje či zcizuje nemovitosti, ač k tomu není výslovně oprávněn. Platí, že podnikatel může jeho úkony dodatečně schválit čili ratifikovat dle § 33 odst 1 ObčZ. Podle stejného ustanovení platí, že jestliže se podnikatel doví o právních úkonech, které prokurista učinil nad rámec prokury, a podnikatel neoznámí třetí osobě svůj nesouhlas s nimi, je těmito úkony podnikatel vázán, jako by je schválil. Pakliže podnikatel právní úkony jdoucí nad rámec prokury neschválí, a tento souhlas oznámí třetí straně, není úkony podnikatel vázán. Třetí osoba, vůči níž byl úkon učiněn, pak může dle § 33 odst. 2 ObčZ buď žádat, aby prokurista splnil závazek sám, nebo aby nahradil škodu způsobenou svým jednáním.

Zánik prokury

Zániku prokury se vyjma § 14 odst. 7 a § 125 odst. 2 nevěnuje žádné ustanovení ObchZ, proto se budou aplikovat především normy práva občanského. Zákon však stanoví, že prokura nezaniká smrtí podnikatele. Prokura trvá, byť značně omezená, i nadále.

Základní ustanovení týkající se zániku prokury je § 33b ObčZ. Prokura zanikne nejčastěji jednostanným právním úkonem směřujícím k zániku prokury ze strany prokuristy (výpověď) či podnikatele (odvolání) či smrtí prokuristy.

Ustanovení § 14 odst. 7 ObchZ přímo odkazuje na možnost stanovit, že prokura zanikne smrtí podnikatele, jenž prokuru udělil, jinak prokura nezaniká, ale dojde k jejímu omezení. Stejná dikce však nepamatuje na zánik právnické osoby- podnikatele, z čehož vyplývá, že se použije přiměřeně ustanovení ObčZ. Dle § 33b odst. 2 zaniká prokura pouze tehdy, pokud nedojde k sukcesi, tzn. jestliže nepřechází práva a povinnosti na jinou osobu. Další způsob zániku prokury je upraven zákonem č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů. § 252 zmíněného zákona stanoví, že prohlášením konkurzu zanikají všechny jednostranné právní úkony

dlužníka, které se týkají jeho majetkové podstaty, a to včetně prokury.[20]

Nezbývá než dodat, že ujednání, které by vylučovalo možnost podnikatele odvolat prokuru by bylo dle § 33b odst. 3 neplatné.

Úvahy de lege ferenda

Prokura je dle mého názoru nejvýznamnějším institutem zastoupení podnikatele, a proto se domnívám, že stručná úprava, která je primárně koncentrovaná v § 14 ObchZ je nedostatečná. Doporučil bych úpravu rozšířit minimálně o doplnění způsobů zániku prokury, aby došlo k zjedodušení interpretace.

Zcela na závěr se zmíním o kritériích kladených na prokuristu. Jsem toho názoru, že by bylo vhodné uvažovat o dalším kritériu na prokuristu. Prokurista má značná oprávnění, a tím i vliv na chod podniku, zejména pokud se jedná o prokuru rozšířenou. ObchZ přitom nevyžaduje u prokuristy bezúhonnost, jako například zákon č. 455/1991, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, stanoví pro podnikatele. Myslím si, že úprava podmínek bezúhonnosti, která se vyžaduje u osob odpovědného zástupce by mohla být vzorem uvažované úpravy. Prokuristou by dle mého názoru rozhodně neměla být osoba, jenž byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin související s podnikáním, nebo za byť i z nedbalostně provedený čin související s předmětem podnikání podnikatele.

Shrnutí

Podnikatel může vystupovat v právních vztazích osobně, svým jménem nebo ze něj může vystupovat osoba od něj odlišná. Jedním z nejvýznamnějších instrumentů umožňující zastoupení podnikatele je prokura.

Prokura je zvláštní plná moc, která je specificky upravena v obchodním zákoníku. Narozdíl od plné moci udělované podle ustanovení občanského zákoníku má prokura řadu specifíků. Nejdůležitější z nich je skutečnost, že její rozsah je dán již zákonem, že může být udělena jen fyzické osobě, a že osoba, která vystupuje jako zmocnitel, může být jen podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku.

Prokurista je oprávněn ke všem právním úkonům, které se týkají provozu podniku. Zákonem je omezen tak, že nemůže zcizovat a zatěžovat nemovitosti podnikatele, nicméně i toto omezené lze vyloučit. Všechna další jiná ustanovení v listině o udělení prokury by činila prokuru neplatnou. To však neznamená, že podnikatel nemůže omezit prokuristu vnitřními pokyny.

Prokura je účinná zápisem do obchodního rejstříku, její zápis má tedy konstitutivní povahu. Prokura může být udělena jak jedné fyzické osobě, tak i vícero osobám. V posledně zmíněném případě je nutné stanovit, zda prokuristé jednají samostatně nebo zda je třeba souhlasu dvou, více či všech prokuristů.

Při jednání prokuristy je třeba, aby prokurista dbal na správné podepisování se. Dle soudní praxe je nedostatečná skutečnost, že je prokurista zapsán v obchodním rejstříku bez toho aniž by se podepsal dle ustanovení zákona. Vedle označení firmy podnikatele, za kterou jedná, je nutné učinit vlastní podpis prokuristy a doplnit dodatek označující prokuru.

Vadně provedené úkony prokuristy vedou k odpovědnosti, zejména k odpovědnosti za škodu. Prokuristova odpovědnost vůči třetím osobám a podnikateli, jenž mu prokuru udělil závisí na prokuristově postavení vůči podnikateli. Obchodní zákoník výslovně stanoví, že porušení vnitřních

pokynů nemá právních účinků vůči třetím osobám.

Dle mého názoru je úprava prokury v obchodním zákoníku nedostatečná. Při absenci úpravy vztahů, které se na ni vztahují, obchodním zákoníkem, se použije zejména občanského zákoníku. Doplnění dikce obchodního zákoníku o další aspekty by značně zjednodušilo výklad týkající se prokury. Zcela na závěr bych doporučil zpřísnit požadavky na prokuristu s tím, aby se prokuristou nemohla stát osoba, která není bezúhonná, a to dle vzoru kritérií vyžadovaných u odpovědného vedoucího dle živnostenského zákona.

Petr Sprinz

- [1] Knapp, Viktor a kolektiv. Občanské právo hmotné 1. 4. vydání. Praha: ASPI, 2005, s. 223.
- [2] Eliáš, Karel. Etuda o prokuře. Právník, 1993, č. 5, s. 435 an.
- [3] Eliáš, Karel a kolektiv. Kurz obchodního práva - Obecná část - Soutěžní právo. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 105.
- [4] Štenglová, Ivana a kolektiv. Obchodní zákoník. Komentář. 10. podstatně rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 49.
- [5] Dědič, Jan a kolektiv. Obchodní zákoník. Komentář. Praha: Polygon, 2002, s. 110.
- [6] Eliáš, Karel. Etuda o prokuře. Právník, 1993, č. 5, s. 435 an.
- [7] Eliáš, Karel a kolektiv. Kurz obchodního práva - Obecná část - Soutěžní právo. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 105.
- [8] Knapp, Viktor a kolektiv. Občanské právo hmotné 1. 4. vydání. Praha: ASPI, 2005, s. 250- 251
- [9] Eliáš, Karel a kolektiv. Kurz obchodního práva - Obecná část - Soutěžní právo. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 105.
- [10] Winterová, Alena a kolektiv. Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou. 3 vydání. Praha: Linde Praha, 2007, s. 556 an.
- [11] Dědič, Jan a kolektiv. Obchodní zákoník. Komentář. Praha: Polygon, 2002, s. 111.
- [12] Eliáš, Karel a kolektiv. Kurz obchodního práva - Obecná část - Soutěžní právo. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 104.
- [13] Eliáš, Karel. Etuda o prokuře. Právník, 1993, č. 5, s. 431.
- [14] Dědič, Jan a kolektiv. Obchodní zákoník. Komentář. Praha: Polygon, 2002, s. 110.
- [15] Štenglová, Ivana a kolektiv. Obchodní zákoník. Komentář. 10. podstatně rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 49.
- [16] Dědič, Jan a kolektiv. Obchodní zákoník. Komentář. Praha: Polygon, 2002, s. 112.
- [17] Výklad je založen na analogii výkladu v Winterová, Alena a kolektiv. Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou. 3 vydání. Praha: Linde Praha, 2007, s. 475.
- [18] Eliáš, Karel. Etuda o prokuře. Právník, 1993, č. 5, s. 431 an.
- [19] Tamtéž.
- [20] Erbsová, H., Taranda, P. Insolvenční zákon s komentářem. 2007: Český Těšín, Poradce, s. 111.

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)